

Elementele Bugetului în bază de Program și Performanță și sensibil la gen

**Eugenia Veverița, expert în
managementul finanțelor
publice**

Care sunt instrumentele?

- Cadrul bugetar pe termen mediu (CBTM)
 - Strategiile (sau Planurile) sectoriale de cheltuieli
- Bugetul anual
 - în format de programe bugetare cu informația financiară și nefinanciară stabilită

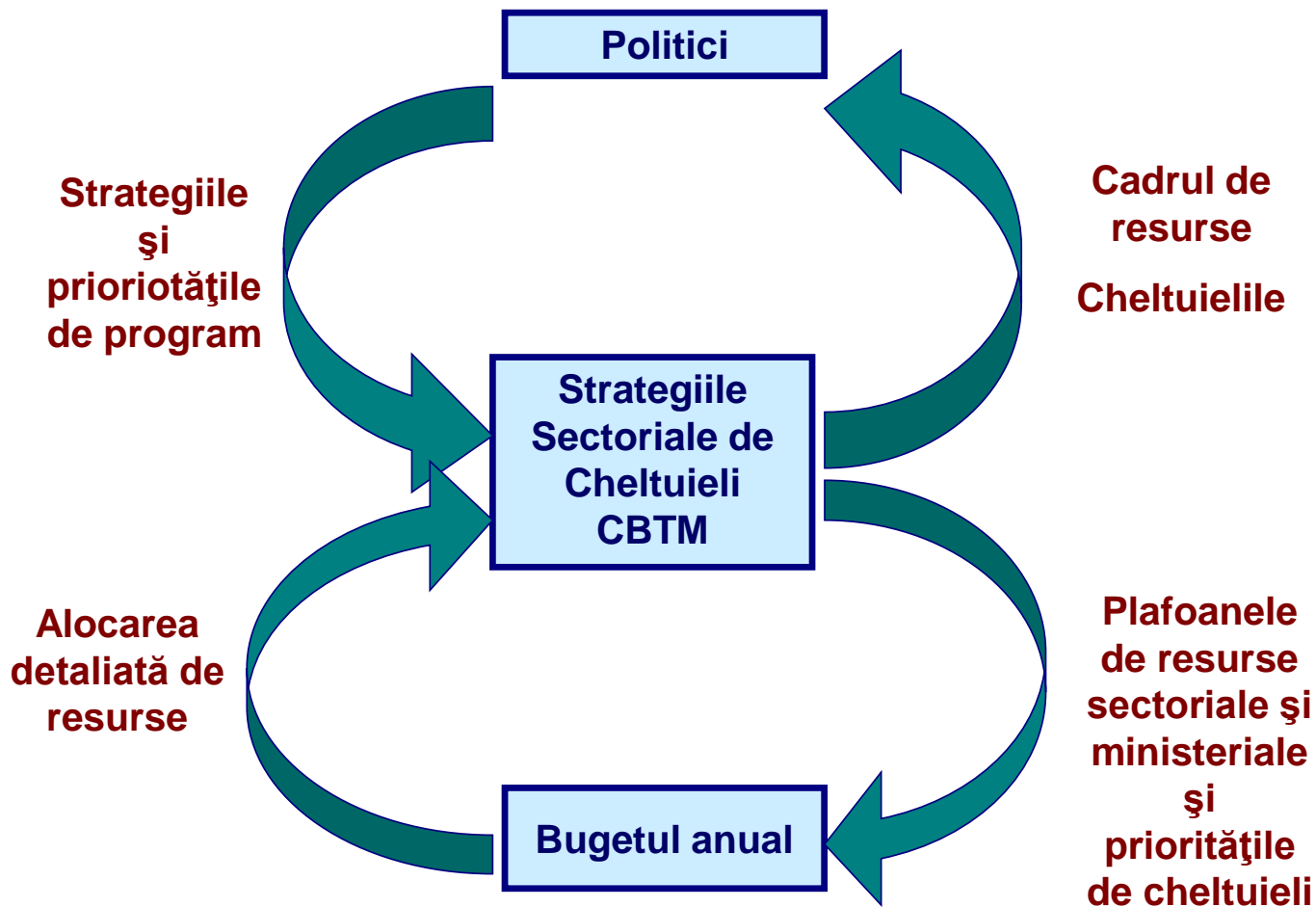
De unde începem?

- Analiza indicatorilor de performanță stabiliți pentru perioada anterioară anului de planificare
- Analiza bugetelor executate
- Stabilirea priorităților în sector reieșind din cadrul legal aprobat și obligațiile asumate pentru perioada de planificare
- Monitorizarea și analiza politicilor ce țin de prioritățile stabilite

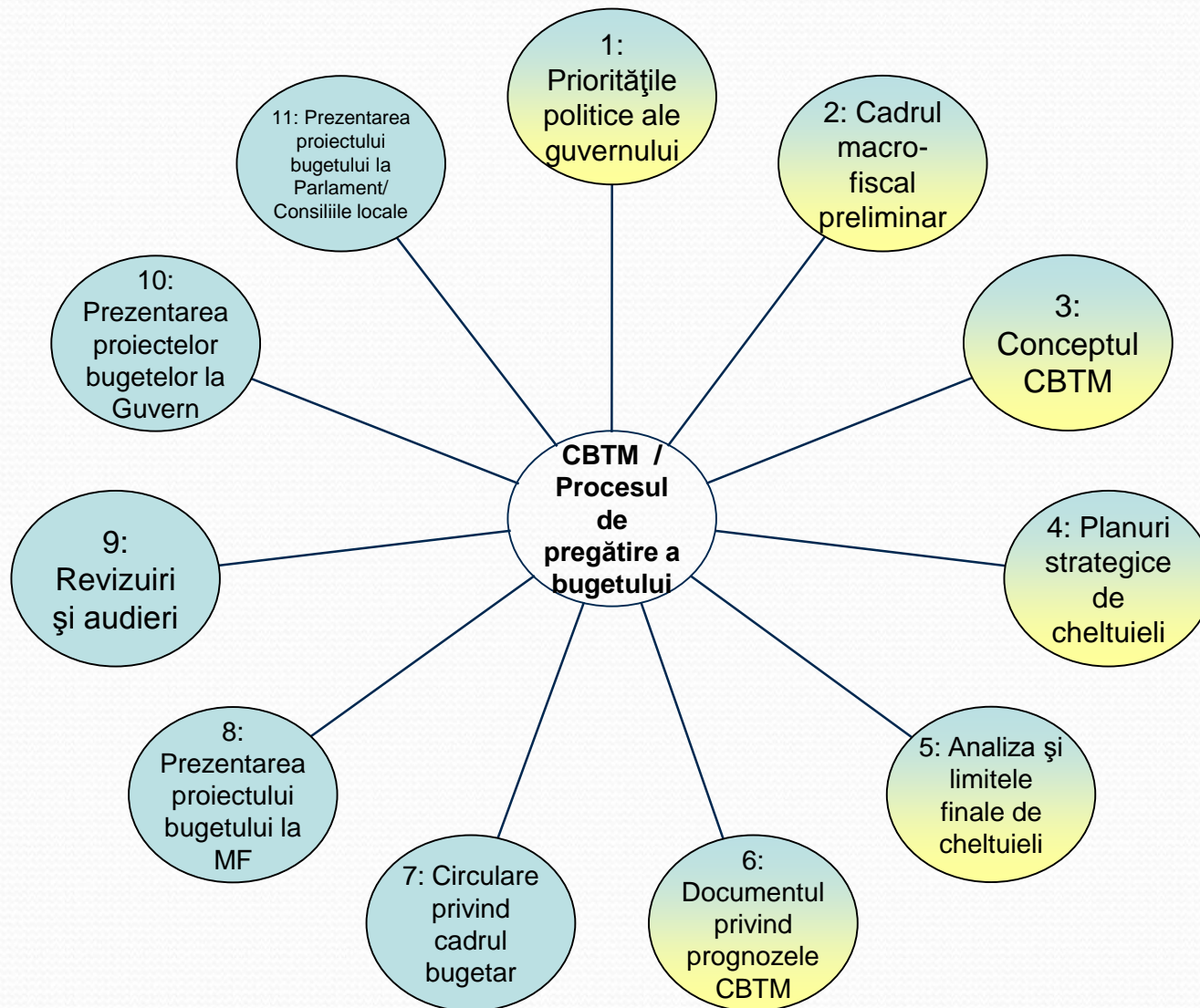
Ce știm despre CBTM?

- Abordare sectorială
- Cuprinde toate nivelurile de bugete
- Etapă de planificare strategică a bugetului
- Legătura politicilor cu procesul de alocare a resurselor publice
- Prioritizează politicile guvernamentale

Legătura dintre politici și procesul bugetar

Etapele de elaborare a bugetului

Elementele principale ale CBTM

- Cadrul macro-financiar
- Prognoza resurselor disponibile
- Analiza sectorială
- Planurile strategice de cheltuieli pe sectoare
- Plafoane de cheltuieli pe sectoare și APC

**Bugetare
pe
programe**

**Bugetare
pe intrări**

Reforma bugetului pe programe

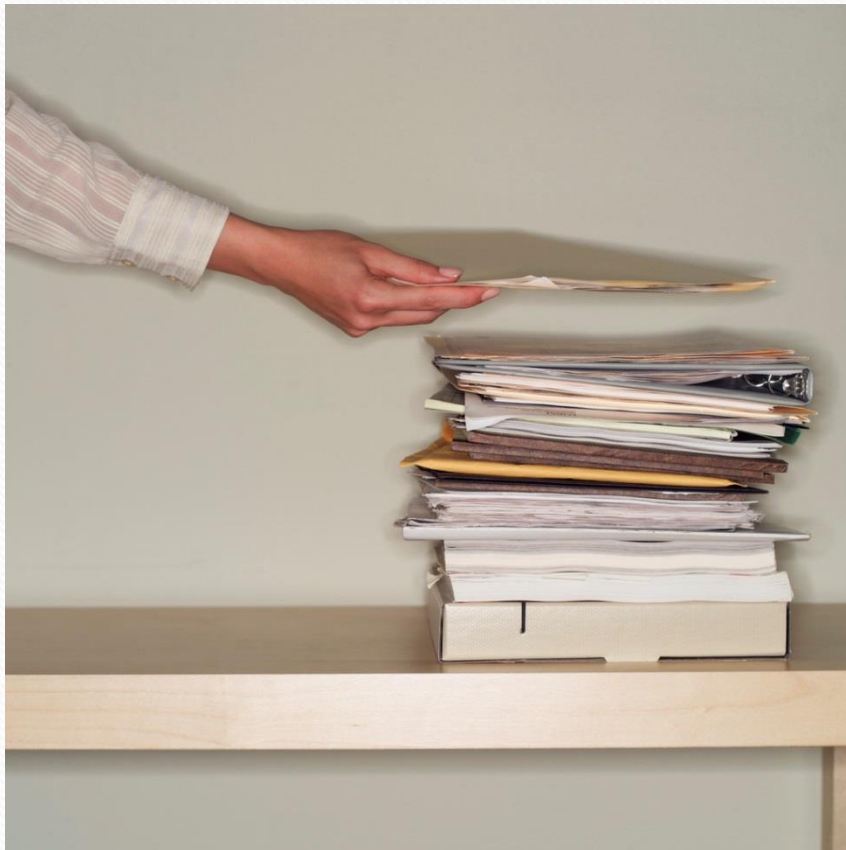
- Un nou mecanism financiar aplicat pentru domeniul public
- Realizarea programelor cu scopuri și obiective clare, cu indicatori de performanță definiți pentru evaluarea progresului și utilizarea efectivă a resurselor disponibile în domeniul public

Cadrul legal de bază

- Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014
- Legea nr. 397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale (cu modificările ulterioare)
- Legea bugetului de stat anuală

Cadrul normativ:

- Ordinul nr.190 din 31 decembrie 2014 cu privire la clasificatia bugetara
- Ordinul MF nr.191 din 31 decembrie 2014 Setul metodologic privind elaborarea aprobarea și modificarea bugetului

Alt focus!

contribuții – resurse

- *Bani cheltuiți*
- *Timpul necesar*
- *Angajați și conducere*
- *Materiale*
- *Procurarea de echipament*

produs-rezultat

- *Sisteme elaborate*
- *Priorități stabilite*
- *Regulamente și manuale elaborate*
- *Cursuri de instruire pregătite*
- *Servicii prestate*

Ce prezintă...

- Rolul instituției publice în structura statului
- Informații relevante despre gestiunea financiară în sectorul public
- Funcționari publici care cunosc rolul lor în structura de stat
- Servicii publice adecvate la locul și timpul potrivit
- Sporirea “valorii banilor” în serviciul public

Cine elaborează BPP?

Din 01 ianuarie 2016 toate instituțiile publice din administrația publică centrală și locală sunt obligate să elaboreze bugetul în bază de program și performanță

Bugetul pe programe

- Ce dorim să realizăm?
- Cum putem realiza acest lucru?
- Cât va costa acest lucru?
- Cum măsurăm dacă am realizat ce am planificat?

Structura programului

- Program (P1)
 - Subprograme (P2)
 - Activități (P3)

Exemplu:

06 Afacerile externe și cooperarea externă

02 Promovarea intereselor naționale prin intermediul antenelor diplomatice

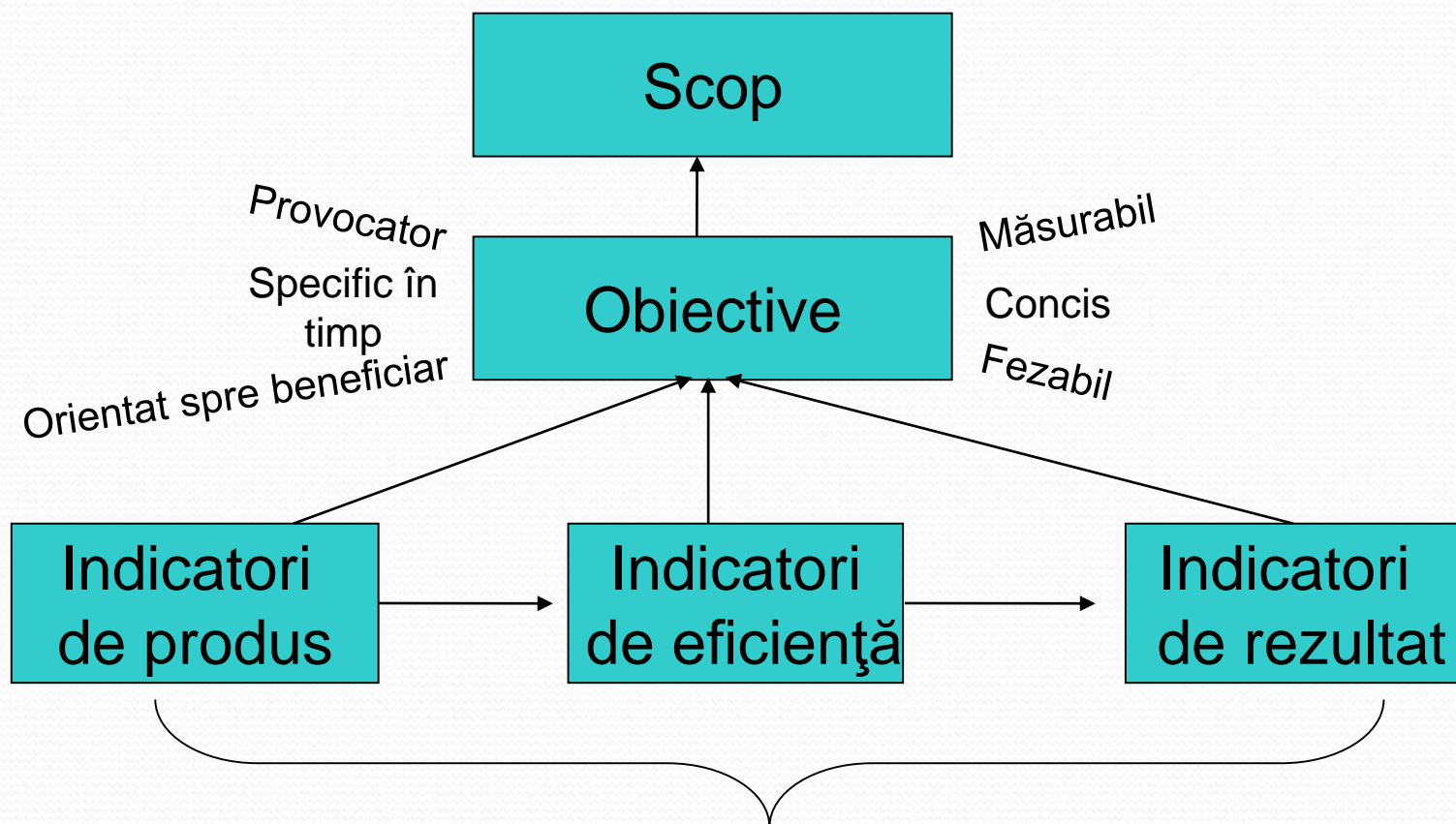
XXXXX – (de identificat – 00413 sau)

75 Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale

03 Aprovizionarea cu apă și canalizare

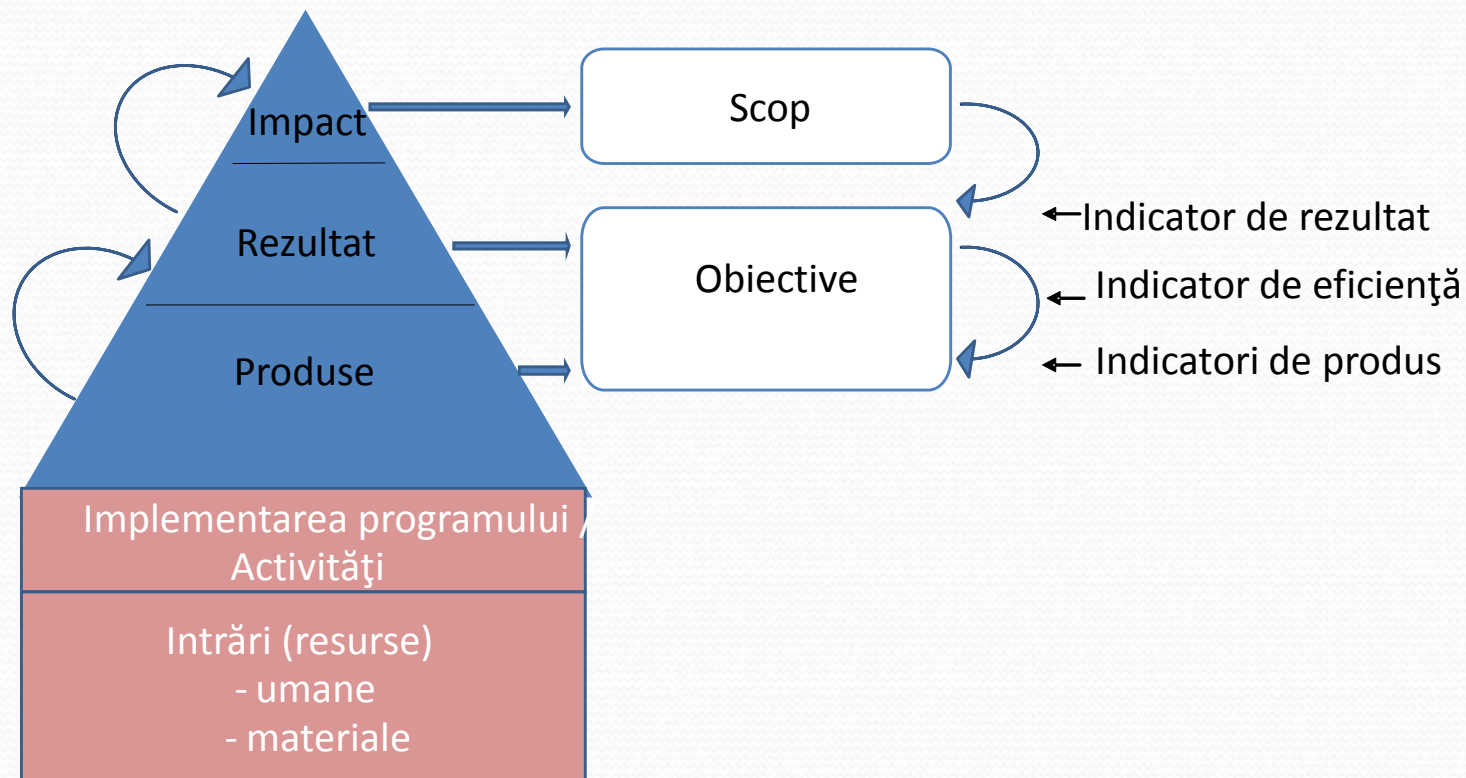
00331 Gospodăria de exploatare a fondului de locuințe

Elementele programului

Indicatori de performanță
(*Expliciți, relevanți, economici, monitorizabili*)

Cadrul logic al programului

Exemplul modelului logic

CONTRIBUȚII

- Fonduri publice
- Autorități

ACTIVITĂȚI

- Luarea deciziilor
- Îmbunătățirea infrastructurii de acces
- Procurarea unităților de transport
- Crearea a 2 gunoiștii autorizate

PRODUS

- Au fost aprobate x% din deciziile planificate
- Au fost construite și reparate 30 km de drum
- S-au procurat 2 unități de transport
- S-a amenajat 2 gunoiște

REZULTAT

- X gospodării din Y sate utilizează 2 gunoiște
- Cheltuielile publice eficiente

Indicatori

Ținte

Planificarea programelor și bugetul (exercițiu practic – date gen)

- Un plan realist și flexibil într-un anumit cadru
- Un obiectiv destul de bine gândit pentru a fi reflectat în buget
- Prioritățile planificate corespunzătoare alocărilor bugetare
- Implicarea managerilor ne-financiari în procesul bugetar
- Reacția inversă continuă pe parcursul anului fiscal

Monitorizarea și raportarea (exercițiu practic – date gen)

- Monitorizați resursele folosite conform obiectivelor atinse
- Folosiți câteva surse de informare pentru a obține un tablou veridic
- Raportați domeniile de risc cât mai curând posibil
- Examinați diferitele consecințe și sugerați soluții

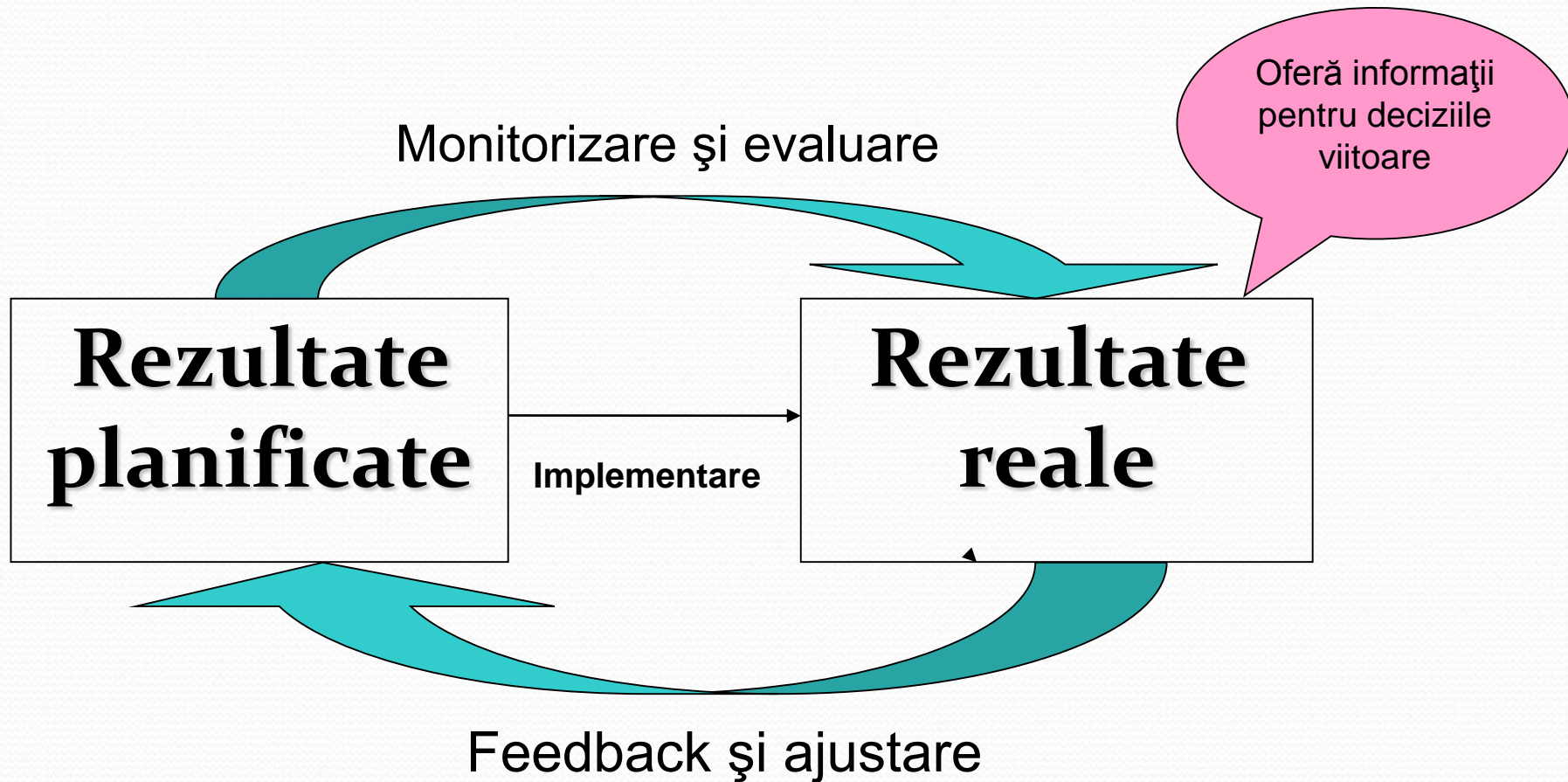
Prognoze și re-allocări

- Estimați necesarul total de resurse în baza informației suficiente și a ultimului raport de cheltuieli
- Analizați consecințele și dispuneți instrucțiunile necesare
- Asigurați faptul că solicitările suplimentare de resurse sunt realiste
- Planificarea proastă niciodată nu este o sursă de re-allocare

Evaluarea și analiza rezultatelor

- Nici o dată nu pierdeți din vedere obiectivele
- Vedeți echilibrul dintre resursele utilizate și rezultatele atinse
- Elaborați indicatori adecvați pentru a asigura posibilitatea măsurării calității
- Fiți conștienți de diferența între a face lucrurile corect și a face lucrurile corecte

Model pentru analiza rezultatelor

Recomandări practice (1)

- Implicați angajații responsabili de implementare de la bun început
- Utilizați experiența angajaților din direcțiile principale, non-financiare
- Asigurați faptul, că obiectivele “ce” sunt sprijinite de îndrumările “cum”
- Identificați responsabilități clare
- Asigurați conducerea procesului și angajamentul funcționarilor

Recomandări practice (2)

- Facilitați monitorizarea și evaluarea;
- Evitați complexitatea;
- Nu pierdeți din vedere obiectivele;
- Elaborați indicatori adecvați pentru a asigura posibilitatea măsurării performanței;
- Utilizați lecțiile învățate la elaborarea programului următor...

Exercițiu în grup

- Ne împărțim în grupuri
- Ne alegem un subprogram bugetar
- Elaboram un proiect de buget pe programe și performanță utilizând:
 - dimensiunea sensibilă la gen
 - accent asupra acțiunilor ce țin de domeniul diasporei și migrației

Formatul prezentării

D. Estimarea cheltuielilor

Funcția								
Program								
Suprogram								
<i>I. Descrierea narativa</i>								
Scop								
Obiectiv								
Descriere succintă								
<i>II. Indicatori de performanță</i>	Descriere	Unitate de măsură	AB-2	AB-1	AB	AB+1	AB+2	AB+3

- ÎNTREBARI -
RĂSPUNSURI